Kőszeg, 1917. március hó 11-én. 10. szam. XXXVII. évfolyam.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre 6 korona, postai szétküldéssel 7 korona
Egyes szám ára 12 fillér.
Előfizetési pénzek a kiadóhivatalhoz cimzendők.

Megjelenik minden vasárnap.
Felelős szerkesztő és kiadó: RÓNAI FRIGYES.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kőszeg, Várkör 39. szám.

Nyilttér sora 10 fillér
Hirdetések nagyság szerint jutányos árban számittatnak.

A kis búvárhajó világhatalma.

Az antánt sajtója meglepő egyöntetüséggel árulta el a világnak uj haditervét, mellyel a tőle oly sokáig megtagadott győzelmet készül kiküzdeni. Mindent elpusztitó, megsemmisitő hatásunak jelzi legközelebbi hadjáratát, mely oly gigantikus méretekre fog hatványozódni, hogy ez lesz a világháboru utolsó, döntő küzdelme.

És tényleg az antánt összes államai minden rendelkezésükre álló erejüket a szándékolt támadás szolgálatába állitották.

Negyedmillió ágyuról, köztük olyanokról is beszélnek, melyek a hires negyvenketteseket nagyságban és hatásban felülmulják. Municiójukról, aknavetőikről és géppuskáikról csodákat regélnek az angolok és a franciák. Oroszország is mindent, amit összeszedhetett, a frontra vetett, Itália uj korosztályokat hivott be és utolsó, annyira sikertelen Isonzó-menti támadása óta most készülődik a legközelebbi és Sarrailnak a a világ minden zugából összevetődött szaloniki hadserege is jelentékeny csapaterősitéseket kapott, különösen Olaszországból.

Az antánt sok nagyhangu hiresztelése dacára a központi hatalmak ezuttal is nyugodtan tekinthetnek a jövő elé. A nagy hang és a kis tettek közti aránytalanság az antántnál szabállyá vált és ennek a szabálynak az érvényét bizonyára most sem fogják megdönteni azok az események, amelyek az ellenségek együttes támadása nyomán bekövetkezhetnek. A központi hatalmak is megerősitették állásaikat, uj védelmi árkokat ástak és drótakadályokat készitettek, uj ágyukat küldtek a harctérre és technikai haladásban sem maradtak az ellenség mögött. A fronton álló csapataink pedig most is csak ugy, mind eddig mindig, épp oly szivósan védekeznek, mint amilyen hevesen támadnak.

Ezzel szemben az ellenségeket az utolsó hetekben oly csapás érte, mely győzelemre való kilátásaikat erősen leszállitja: lehetetlen, hogy a német és osztrák-magyar búvárhajók sikerei a legközelebbi szárazföldi harcokra befolyást ne gyakoroljanak. Egészen eltekintve a legkülönfélébb hadseregszükségletektől, csak azokra a rengeteg municiótömegekre kell gondolni, melyeket egyetlen háborus nap megkövetel.

De hogy az elhasznált municiót pótolni lehessen, tengerentuli szállitmányokra van utalva az antánt. Ebből a célból Amerikának municiós hajókat kell küldenie Európába, Anglia kénytelen szenet szállitani a francia municiógyáraknak, mert Franciaország leggazdagabb szénbányai a németek kezén vannak; de Anglia kénytelen szenet szállitani Olaszországnak is, amelynek arra nemcsak hadi, hanem gazdasági ipara fentarthatása érdekében is mulhatatlan szüksége van. Azonkivül Anglia municióban főszállitója a nyugati harcterének és kénytelen nagy részben kielégiteni Orosz- és Olaszország municiószükségletét is. Hogy ennek megfelelhessen, a municiótömegeknek kétszer kell az utat a tengeren megtenniök: egyszer mint nyersanyag Angliába, másodszor tüzelésre kész angol gyártmányként.

Mindezek a szállitmányok, az amerikai municiós hajók, az angol szénszállitó hajók — utóbbiak kétszeresen — és az angol municiószállitások a tengeralattjáró naszadok támadásainak vannak kitéve és minden elsülyesztett ellenséges hajó akadályozza, megbénitja az ellenség szárazföldi támadását.

A tengeralattjáró hajó tehát oly fegyverré vált, mely a szárazföldi háborut a döntéshez viszi.

Gazdasági háboru.

Ellenségeink azzal fenyegetnek, hogy háboru után kizárnak bennünket a gazdasági világforgalomból. Nem gondolnak arra, hogy az országok egymás közti árucseréjének korlátozása nekik épp oly, de valószinüleg még nagyobb károkat okozna, mint a központi hatalmaknak.

Ami különösen hazánkat illeti, nekünk legkevésbé van okunk megijedni az üres fenyegetéstől. Az ugynevezett gyarmatáruk és fűszereken kivül minden megterem Magyarország földjén és földjében, amivel két akkora lakosságot tejbe, vajba fürösztení lehet, — csak legyen béke. Terem itt rozs, buza kenyérnek, kalácsnak; árpa, komló sörnek, dombjain érik búfelejtő bor, kertjeiben díszlenek a vetemények ezerféle fajai, nemes gyümölcstermő fái ég felé terjesztik koronáikat. Kövér szarvasmarha legel kövér legelőin levesnek, husnak; tengerivel hizik a szalonnás, sonkás, rőfögő sertés. Lene, kendere, gyapjuja, selyme, télen-nyáron ruházza férfiait, leányait. Arany, ezüst, opál piperének, vas, réz, kőszén virágzó iparnak kinálkozik.

Joggal mondhatjuk, hogy gazdag, szerencsés ország, melyet az Isten jókedvében teremtett, s ha ipara természetes módon fejlődik, jólléte nem függ többé nyerstermenyeinek kivitelétől, önálló, gazdag, szabad, boldog lesz ment a világkrizisektől.

S mihelyt alkalmunk lesz ismét békésen munkálkodhatni, majd lesz rá gondunk, hogy iparunknak a háboru által időlegesen megakasztott fejlődése rendes vágásába visszatérjen. Akkor aztán csak próbálkozzanak fenyegetésüket valóra váltani, — majd elválik, ki birja tovább!

Városi ügyek.

1508/917 **Hirdetmény**

Közhirré adom, hogy a 3793 eln. 20 h. 1017 H. M. sz. körrendelet igénybevetteknek jelentette ki az ajtókilincseket, gombokat, a kulcslyukpajzsokat és fedőket, zárpajzsokat és foggantyukat. Történelmi vagy művészi becsesel biró veretek általam felmenthetők. A veretek általam láttamazott igazolvánnyal biró szervek által fognak annakidején kicseréltetni. E veretek elrejtése, eltitkolása vagy a kicserélés akadályozása 600 koronával és 2 havi elzárással büntethető kihágás.

Kőszeg 1917. március 7.

Jambrits Lajos, polgármester

Tárca.

Északamerika leányai.

Seholsem találunk fiatal leányokat oly szabadon mozogni és oly hamar és korlátlanul magukra hagyatva, mint a yankeek országában. Alig, hogy kinőttek a gyermekruhából, már azon vannak, hogy az anyai védszárnyak a gyámság alól felszabaditsák. Mikor a leányka tizenhárom-tizennégy éves, önállóan kell szükségleteiről gondoskodnia, mindent bevásárolnia, gombostüpénzt kérni a papától, arról számlát vezetni, beszél ahogy akar, azt teszi amit akar és minden társaságban ugy viseli magát, mint egy lady.

Hideg, nyugodt pillantással tanul meg abba a kaleidoszkópba nézni, amit világnak nevezünk és könnyebben felismeri a sötét helyeket. A szülők nem titkolják el az emberi lét gyarlóságait és foltjait előttük, ellenkezőleg, fokról-fokra jobbak feltartják az árnyoldalakat, hogy könnyebben hozzászokjanak. Igy tanulja meg a világ veszélyeit és terheit és kész azok ellen emelt homlokkal küzdeni, igy nyer szilárdságot és erőt, melyet könnyezete elismer, különösen a férfivilág, mely Amerikában nagyon udvarias és a női erélyt rendkivül sokra becsüli.

A nők ott nagyon sokáig a kisebbségben voltak, sőt azelőtt nagyon is kevesen voltak, mert a hóditók és a korábbi kivándorlók fegyverrel kezükben, de család, feleség nélkül jöttek, s igy a nők rendszeres müveltséggel voltak körülvéve, mely öntudatukat emelte és szabad választását semmiképpen sem tette függővé.

De ennek következtében az emancipációra való hajlam is nagyban kifejlődött, mert az amerikai nők nevelése a férfiakéval szemben egész más alapon nyugszik, mint Európában.

Háziasnak azért házias, de nélkülözi az amerikai hajadon azt a gyöngéd ártatlanságot, szüzies elfogultságot, melyek az ifjuságnak annyi bájt kölcsönöznek.

Hiába keresi az ember a társaságokban, hol feltünően a nők beszélnek, vitatkoznak és a férfiak hallgatnak, hiába keresi az ember a mi leányaink naivságát, szendeségét, kellemét; a kedves bátortalanságnak ott semmi nyoma!

Az amerikai leány tudja, hogy miért adja el magát — nálunk férjhezmenésnek hivják — ő már korán tanult könyvet vezetni. Azért még nem ócsárolandó az erkölcse, hanem kedélyéből hiányzik az öntudatlan, tiszta ártatlanság.

Az ember csodálkozik, ha látja azt a jártasságot, azt a biztos bátorságot, melyekkel az Unió leánya a mi társalgásunkból kizárt dolgokról: anatómiáról, földtanról, csillagászattanról beszél, s hogy gondolatai, szavai a beszéd minden szövevényén keresztül hatol, anélkül, hogy csak egyetlen egyszer is kizökkenne hideg nyugalmából.

Bizony sokáig kell köztük élni, hogy az embert ne borzangassa a hideg.

Azért az amerikai leány nem is megy addig férjhez, mig értelme teljesen ki nem fejlődött, vagyis magyarán mondva, mig meg nem jött az esze.

Mi nem lelkesülünk az amerikai leányokért. Sokkal jobban szeretjük, ha a leány hideg merevség helyett azt a melegséget őrzi meg, melyet a családiasság önt szivébe. Jobban szeretjük, ha a rideg tudomány helyett a hit vezérszövetnékét ápolja keblében, ha — mint a mi magyar leányaink — kedves, szeretetreméltó, nyájas, ha megőrzi a leányos elfogultság báját, kellemét.

Inkább rajongó legyen a nő, mint számitó, merev, inkább szenvedélyes, mint rideg, fagyos.

Humor.

Lehetetlen zenemű.

Mozart és Haydn együttesen voltak egy nagy ebédre meghiva. Mozart az ebéd után igy szólt Haydnhez:

— Fogadjunk tiz üveg pezsgőbe, hogy olyan darabot irok, melyet ön nem tud eljátszani.

— Tartom a fogadást, — szólt nevetne Haydn.

Mozart az iróasztalhoz ül, néhány hangjegyet vet papirra, s aztán a rögtönzött szerzeményt átnyujtja Haydnek. Ez elcsodálkozik a szerzemény könnyü voltán, leül a zongorához és igy szól;

— Ugy látszik, Mozart minden áron pezsgőt akar fizetni.

S azzal eljátssza az előjátékot, de egyszerre megáll, s igy kiált fel:

— De hát, hogy játsszam el ezt? Mind a két kezem a legszélső billentyüket veri, s egyidejüleg egy középső hangot kell megütnöm.

— Ez zavarja önt? — kérdezte Mozart. — Nos hát, nézzen ide, majd eljátszom én.

Leül a zongorához, eljátssza az előjátékot és amikor a kritikus helyzethez ér, hol a kezek a szélső billentyükön mozognak, orrával üti meg a középső hangot. Lett nagy kacaj. Haydn ugyanis pisze orru volt, mig Mozart jókora hosszu orral rendelkezett.

Mit tehetett Haydn mást, mint megfizetni a tiz üveg pezsgőt.

1382/917 **Hirdetmény.**

Felhivom a város gazdaközönségét, hogy a törvényen alapuló azon kötelezettségeiket, hogy hernyó, cserebogár vértetü, hisztes répabarkó, a nagy hamvas vincellér bogár, aranka, mezei egér irtását a saját maguk és az ország érdekében ez évben is teljesiteni törekedjenek. Az irtás ellenőrzésével a mező és hegyfelügyelő urakat bizom meg.

Kőszeg 1917. március 2.

Jambrits Lajos, polgármester

1153/917 **Hirdetmény.**

Közhirré teszem, hogy a tüzifára előjegyzéseket f. hó 12—16-ig a városi közélelmezési hivatalban 2—5 óráig lehet eszközölni.

Kőszeg 1917. március 7.

Dr. Freyberger Jenő, polgármester h.

1519/917 **Hirdetmény.**

Közhirré teszem, hogy a Beneéskert, betegház és káposztás kertek mellett lévő 97 drb. akácfa f. évi március hó 13-án délelött 9 órakor nyilvános árverés utján el fog adatni.

Kőszeg 1917. március 8.

Jambrits Lajos, polgármester.

561/917 **Hirdetmény.**

Az 1915 év folyamán talált gazdátlan maradt tárgyak 1917 évi március hó 14-én délelőtt 10 órakor fognak a rendőrkapitányi hivatalban elárverezni.

Kőszeg, 1917. március 9.

Kőszegi József rendőrkapitány

Helyi hirek.

Katonai szemle. Szerdán városunkban időzött báró Boxberg vezérőrnagy tüzérségi ker. felügyelő a helyben állomásozó 24. hegyi üteg lóállományának felülvizsgálata céljából.

Kapi Béla ev. püspök e héten látogatását jelentette be a polgármesternél, a leányiskola ügyében való értekezés céljából. A polgármester sürgős élelmezési ügyekben elutazván, táviratilag értesitette, hogy a jövő hét bármely napján áll rendelkezésére.

Kitüntetés. Szaák Elemér honvédszázadosnak Őfelsége legmagasabb megelégedését adatta tudtul a Signum laudis érdemrend adományozásával.

A polgármester szerdán utazott el közélelmezési és egyébb fontos városi ügyek információja ügyében Győrbe és Budapestre és valószinüleg ma tér vissza.

Végh Gyula iparmüvészeti-muzeumi igazgató kinevezését egyes ellenzéki lapok megtámadták és ugy állitották be, mintha csupán azért került volna e diszes álláshoz, mert a kereskedelmi miniszter sógora. Apponyi Albert gróf és Andrássy Gyula gróf nyilatkoztak a lapokban, hogy kinevezését az ő ajánlatuk is támogatta, mert ezen állásra való kiváló rátermettségét ismerik, még pedig neves elhunyt elődjének nyilatkozataiból, ki őt jelölte meg legalkalmasabb utódjának.

A kőszegi szolgabirói hivatal vezetéséről Vasvármegye főispánja ujabban ugy intézkedett, hogy dr. Guary Leó tb. főjegyzőt, a jelenlegi főszolgabiróhelyettest visszarendelte a központba, hol nagyobb szükség van reá és a hivatal vezetésével Horváth Andor tb. főszolgabirót rendelte ide Körmendről, aki különben régi ismerősünk azon időből, mikor mint szolgabiró itt müködött. — El kell ismerni, hogy dr. Guary Leó kilenc havi hivatalvezetése, dacára annak, hogy oly időre esett, midőn a legnehezebb viszonyok között kellett azt ellátni, tekintélyt és elismerést eredményezett, mivel eljárásában épp annyi szigoruság, mint emberséges jóindulat, nemkülönben a célravezető egyszerüsités nyilvánult meg, mely az ő müködését jó emlékben fogja megőrizni a járásban, de szintugy a városban is, melylyel a társhatósági viszonyt ugy tartotta fenn, amint azt a közérdek és az egymást támogató együttmüködés kivánatossá teszi. —

Hivatalátvétel. Pénteken délelőtt Dr. Radó Gyula főjegyző, mint az alispán helyettese megjelent a szolgabirói hivatalban és az ő jelenlétében történt a hivatalnak átvétele Horváth Andor körmendi tb. főszolgabiró által, ki hivatalos müködését már meg is kezdette. A régi időkből megőrzött szives rokonszenvvel köszöntjük a járási hatóság uj hivatalvezetőjét, aki, mint illetékes helyről tudjuk, arra van kiszemelve, hogy megválasztott főbirája legyen a kőszegi járásnak.

Kitüntetés. Volker József, a Müller-féle fürésztelep ismert fürészmestere, a ki béke idején is igen jóravaló és ügyes embernek bizonyult, a háboru kezdete óta a harctéren müködik és ott is derekasan megállja helyét. Egyik táviró osztagnál müködik, mely sokszor igen szeszélyes müveleteket létesit. Volkert, ki mult évben a II. oszt. ezüst vitézségi érmet kapta, most a vitézségi érem szalagján viselendő koronás vaskereszttel tüntették ki.

Kitüntetés. Wiedemann Lajost, Wiedemann J. Korzó-kávés fiát a hadvezetőség a II. ezüst vitézségi éremmel tüntette ki.

Orosz fogságba kerültek Wiedemann Gyula zászlós, Tompeck Ferenc, Lang József, Klein József, Táncos Lajos, Schlaffer József, Hochecker Ferenc, Imre Lajos, Ecker Ferenc helybeli honvédek.

Lóbevásárló katonai bizottság időzött pénteken a városban. Idecrkezésük a városban nem is volt kihirdetve. A járásból csak négy lovat vezettek a bizottság elé eladás céljából, de nem vett egyet sem.

Ipartelepeket ellenőrző szemlebizottság volt pénteken városunkban. Tagjai egy ezredes, két őrnagy, egy főtiszt, egy főorvos, a kereskedelmi kamara elnőke és a ker. iparfelügyelő. A felmentett hadköteleseket vizsgálták meg Eisner testvérek nemezgyárában és a villamos telepen.

Közgyülés. A kőszegi Jézus Szt. Szive temetkezési egyesület f. hó 18-án d. e. fél 11 órakor a városház tanácstermében tartja közgyülését. A választmány.

A jótékony nőegylet felolvasó és zeneestélye kitünően sikerült. A felső leányiskola termét zsufolásig elfoglalta városunk előkelő közönsége és élvezettel gyönyörködött a kiváló mükedvelők szép énekében és játékában, nemkülönben Dr. Tirtsch lelkész-tanár tartalmas szép felolvasásában. A közönség tekintélyes részéről csupán az a vélemény nyilvánult meg, hogy ily estélyek müsorának megállapitásánál nem kivánatos a szigoru klasszikus mürték, hanem figyelembe kell venni a közönség azon részét is, melynek kedvesebb szórakozást nyujt legalább egy-két modernebb zenemü és el kell ismerni, hogy van ezernyi érdemes zenei alkotás, mely a klasszikus müsor keretében is méltó helyet foglalhat. — Ez estélyről különben hivatott kézből is kaptunk kimeritőbb referadát, melyből a következőket közöljük: Ismét egy tanulságos és müvészi est nemes élvezetét és kedves emlékét köszönhetjük a jótékony nőegyletnek. A város közönsége igaz megértéssel s a jó és szép iránti szokott lelkesedésével töltötte meg az ev. leánynevelő intézet disztermét. Károlyi Sándorné urnő müvészi énekével Schubert, Brahms, és Mandyczevski egy-egy alkotásának mélyen átérzett és magas szinvonalu interpretálásával szerzett a közönségnek igazi müélvezetet. Mendelsohn egy duettjét Hanély Flóra urhölggyel adta elő. Mindkettőjük igaz müvészi előadásuk szépsége meleg óvációra ragadta a hálás hallgatóságot. Hegedün és zongorán Freyler E. urhölgy és Kasz K. ur Beetthowen-nek egy adagióját játszták a tőlük megszokott müvészi készültséggel. — Dr. Tirtsch Gergely alreáliskolai vallás-tanár ur felolvasása Jeruzsálemi utazásáról vetitett képek kiséretében nemcsak teljesen lekötötte a hallgatóság érdeklődését, de egyszersmind sok szép tanulsággal szolgált. A felolvasást az uti élmények közvetlensége tette élvezetessé, amit a közönség lelkes tapsokkal köszönt meg. — A rendezés munkájában buzgósággal és eredménnyel fáradoztak: Uzelac Simonné, Dr. Lauringer Jánosné, Rozner Pálné és Hrubesch Guszti urhölgyek. — 450 korona tiszta jövedelem a mi jó közönségünk áldozatkészségét és jótékonyságát dicséri.

Az 1899. évbeli hadkötelesek bevonulása tegnap éjjel történt. Városunkban a kőszegi honvédkiegészitő kerülethez tartozók gyülekeztek és az átvételre kiküldött tiszt által kisértettek a soproni pótkerethez.

A főgymnazium szini-előadása szerdán este lesz és mint már jeleztük pontban ½6 órakor kezdődik. A próbák serényen folynak és a keddi főpróbán mérsékelt számban azok kapnak helyet, kik már jegyhez nem juthattak. Igen érdekes reklámképek tarkitják a várkori üzletek kirakatait. Mind háborus témák, melyek főgymnáziumi tanulók munkái. Dicséretükre válik nekik is, tanáruknak is. A szindarabnak ez a reklám ugyan nem kellett, de azért mégis jó volt elkésziteni, legalább látjuk, mily érdemes ügyességet sajátitották el a toll, ecset és szinek kezelésében. A diákok körében most persze nem esik másról szó, mint a darab fehérruhás tündéreiről, a nagyszakállu csörgős végtelen kedves manókról, no meg a darabban előforduló nagy hadi vezérkarról s más érdekes jelenetekről, de szájról-szájra terjed az is, hogy maga a szerző is eljön és „Zászlónk" ifjusági lapnak szerkesztői, söt még a budapesti „Sugalló" személyesitője is, aki a kőszegi kollegára kiváncsi. A megyés püspököt is várják a vidékről jövő előkelő vendégek sorában. A főgimnázium itjusági szinielőadására rendkivüli érdeklődés mutatkozik. A nagy érdeklődés miatt másnap, március 15.-én este fél hatkor ugyanazon helyárak mellett második előadás lesz az érdeklődő közönség részére. A helybeli leányiskolák egy része pedig külön előadást tekint meg.

Az ev. felső leányiskola sorsa ismét válságos helyzetbe jutott. Bennünket meg nem lepett. Elsők voltunk, akik évekkel ezelőtt meghuztuk a vészharangot. Akkor talpra is állt mindenki és eredményesen védte meg a város, az itteni gyülekezet és a város tekintélyes társadalmának bőséges áldozatkészségéből megteremtett intézet — elhóditását és a nagykanizsai egyházkerületi közgyülés határozata, valamint az uj ev. püspök felavatásakor maga a püspök által a kőszegi küldöttség előtt elhangzottak teljesen megnyugtatták városunkat. Annál meglepőbb, hogy egészen váratlanul egy oly miniszteri leirat jött a püspökhöz, mely éppen városunkat mondja olyannak, mely félreeső fekvésénél és kis népességénél fogva nem alkalmas egy leánygimnáziummal kapcsolt felsőbb leányiskolának. Ez a nézet, különösen leánynevelési szempontból annyira tarthatatlan, hogy ezen indoknak erőszakoltsága önmagától szembeötlő, eltekintve attól, hogy aki e leiratot megfogalmazta, az városunkat mint eminenter iskolavárost nem ismeri, — de mindebből csak az következtethető, hogy a nehézségesinálásnak egészen más titkos rugói vannak, melyekre még visszatérünk, ha idején lesz. Egyelőre szószerint közöljük az érintett miniszteri leiratot: „Méltóságos és Főtiszteletü Püspök Ur! 2763/916. szám alatt kelt becses előterjesztésére van szerencsém Méltóságoddal álláspontomat a következőkben közölni: A dunántuli ág. hitv. ev. egyházkerület már régebben átlátta, hogy a kőszegi ág. h. ev. felső leányiskola, melynek fenntartása jelentékeny anyagi áldozatával jár, nem életképes s azért 1913-ban 1091. sz. a kelt előterjesztésében a felsőbb leányiskolának polgári leányiskolává való átalakitását jelentette be, amihez 81668/1913. sz. leiratomban hozzá is járultam. Miniszteri biztosom jelentése szerint 1915-ben az egyházkerületi közgyülés elvben kimondotta a kőszegi ág. h. ev. felsőbb leányiskola megszüntetését s helyette Sopronban tanitónőképző létesitését. Véleményem szerint az egyházkerület ezen régebbi határozatai helyesen állapitották meg, hogy a félreeső fekvésü, csekély népességü Kőszeg felső leányiskola számára nem alkalmas hely. Tekintve az intézet csekély népességét s a fenti okokat, a magam részéről a felső leányiskola további fenntartását s leánygimnáziumi tagozattal való kiegészitését kivánatosnak nem tartom. Amennyiben azonban az egyházkerület mégis a felső leányiskola fenntartását és leánygimnáziummal való kiegészitését határozná el, az ezzel járó uj s igen jelentékeny kiadások fedezéséről (uj épitkezés, felszerelés, a tanerők fizetése) az egyházkerület maga lesz hivatott gondoskodni, a magam részéről az intézet részére sem államsegélyt, sem fizetéskiegészitési államsegélyt nem helyezhetek kilátásba. Az esetleg létesitendő leánygimnazium nyilvánossági jogot csak akkor kaphat, ha a 86100/916. sz. rendeletemmel kiadott Szervezet és Rendtartás minden követelményének meg fog felelni. Van szerencsém Méltóságodat tisztelettel arra kérni, hogy a fenti körülményeket a kőszegi ág. h. ev. felső leányiskola sorsának végleges eldöntésével gondosan mérlegelni s az egyházkerület határozatáról engem annak idején értesiteni méltóztassék. Fogadja Méltóságod őszinte tiszteletem nyilvánitását. Budapest, 1917. febrár kó 5 én. Jankovish s. k."

A város burgonyája ügyében, mely már annyi utazást és munkát tett szükségessé és végre a Közélelmezési Hivatalnál történt feljelentésre vezetett, e héten végre eredménnyel járt. A Burgonya-Központ arról értesitette táviratilag a várost, hogy négy waggon burgonyát a város részére a bácsmegyei Kisvárdán utalt ki, miről a fővárosba utazott polgármestert táviratilag értesitették, hogy ott az elszállitás ügyében eljárhasson. Mert sajnos, a kiutalás nem jelenti a szállitást, mely körül mostanában a sok katonaszállitás miatt annyi érthető nehézség forog fen, de a waggonhiány miatt is. Ezenkivül Győrből is várja a város azt a két waggon burgonyát, melyet még októberben megrendelt és Pozsonyból kiutalt volt, de a szállitás elmaradásának feljelentése folytán utóbb Győrből utaltatott ki. Szóval van hat waggon burgonyánk, de csak — papiroson. — Időközben sikerült a városnak az állatorvos bevásárló kiküldetésével tiz métermázsát a felső vidékről szerezni és ezt kis adagokban a legszegényebbeknek adják.

A lisztadagok felemelése iránt előterjesztést intézett a városi hatóság az alispánhoz, arra való hivatkozással, hogy Szombathelyen nagyobb egységet osztanak ki és minthogy élelmiekben nagy a hiány, a nép tehát kizárólag kenyérrel és tésztával kénytelen táplálkozni, e redukált mennyiség nem elégiti ki a családok szükségletét. Lesz-e eredménye ennek, a jó Isten tudja, mert csak ő tudhatja azt is, hogy miért tesznek Szombathelyen külömbséget a szombathelyi és kőszegi gyomor között. Távol áll tőlünk annak a kiméletlen kritizálása, amiért a lisztkiadás körül annyi jogos panasz felhangzik. Tudjuk, hogy az országot vezető államférfiak, vagy a vármegyét irányitók nem szántszándékkal versenyeznek a — népszerütlenségért. Tudjuk, hogy milliókról kell gondoskodniok ugy, hogy valóságos inség sehol be ne álljon, mert ettől függ a háboru sorsa. Viszont azonban nagyon alkalmas a nép elégedetlenségére, ha nem egyforma mértékkel mérnek és ha megeshetik az, hogy bizonyos időszakokra ki nem szolgáltatott lisztet nem pótolnak, aki tehát kölcsön kapott szomszédjától, vissza nem adhatja, — másrészt meg az, hogy a lisztihányt enyhitő burgonyát, elosztó központi szervezetek dacára hónapokon át nem lehet megkapni. Ilyen eseteknek semmi körülmények között sem volna szabad előfordulni. Itt csakis a szervezetek müködésében lehet a hiba.

A nyári időszámitás. A belügyminiszter értesitette a hatóságokat, hogy a nyári időszámitást április elsején életbelépteti s egész októberig tartja érvényben. A rendelet a napokban jelenik meg.

Adományok. A Kőszegi Takarékpénztár 100 K. a Kőszegi Általános Takarékpénztár 50 koronát adományozott a Kőszegi turista és szépitő Egyesületnek. Ezen nemeslelkü adományokért hálás köszönetet mond az egyesület elnöksége.

Az épitési bizottság, melynek egy esztendő óta nem jutott épitési ügye, tegnap délutáni ülésében három épitési kérvényt intézett el véleményezéssel. Adler testvérek a Szt. János hid mögötti szántón pajtát, Lamp József saját házában kutat, Stipkovits István a háza melletti telkén levő megvett Stampf-féle ház épületrészében lakást és nagy istálót épittett.

A kőszegi kath. növedelmi hivatal vezetősége f. hó 16-án d. u. fél hat órakor, a főgymnázium fizikai előadó helyiségében, a szervezett munka erejéről előadást tart, melyre az érdeklődők ezúton is tisztelettel meghivatnak. Előadók Kines István és Rónay Paula nővér.

Lóosztályozás lesz városunkban május 3-án, ugy a város mint a járás területére nézve. A városiak a városmajorba, a vidékiek a marhavásártérre kötelesek lovaikat elővezettetni. A lovak összeirása már megtörtént, de eddig előforduló bármely változást az állattulajdonosok bejelenteni kötelesek.

Épület- és müszerfa! árvereztett a város holnap délelőtt 11 órakor a városházán. 150 kbm. tölgy és 400 kbm. fenyőfa, mely az alsó erdőben fekszik.

A petroleum ellatás. A petroleum ellátás, köztudomásu, a téli hónapokban igen nagy nehézségekbe ütközött s a fogyasztóknak csak igen lefokozott igényeit lehetett kielégiteni, ugy, ahogy. Mivel most már egyre hosszabbak lesznek a napok, könnyebb szivvel vehetjük tudomásul a kereskedelemügyi miniszternek az alispánhoz küldött körrendeletét, hogy tekintettel a rendelkezésre álló készletek igen korlátolt mérvére, valamint arra a körülményre, hogy tapasztalás szerint a márciusi fogyasztás a decemberi, illetőleg januári fogyasztásnak átlag felét teszi ki, az előző hónapokon megállapitott petroleummennyiségnek f e l é t utalta ki. Tekintettel a meglevő készletek korlátolt mennyiségére, a petroleumfinomitógyárakat utasitotta a miniszter, hogy márciustól kezdve, az esetleges mult havi hátralék betudásával is, legfeljebb az ezen hónapra megállapitott mennyiséget szállitsák és pedig legkésőbb március hó 20-áig. — Februárban egyáltalában nem jött petroleum. Ez a rendelet talán ugy értendő, hogy ennek a semminek — a felét kapjuk?

Megterült a varos kára, melyet egy mészáros inas a fogatnak hatsó bőrfedelének kivágásával okozott. A szülők megfizették a szakértő által megbecsült 150 korona kárt és igy a város bünvádi feljelentését visszavonta.

Szép fekvesü szölö, gyümölcsös es ret, másfél holdnyi nagyságban, gondosan megművelt állapotban, a Schneider dülőben eladó és jövő vasárnap délután 3 órakor a városháza őrszobájában fog árvezetni.

Mint szökött katonat körözik Bruckner János asztalost, 1894. évbeli katonát és megkeresték a helyi hatóságot, hogy nyomoztassa. Aki tud felőle, értesitse a katonai-ügyosztályt a városházán.

A varos idei fatermeset most bocsájtják áruba. Közgyülési határozat szerint elsőbbsége van a helybeli lakósoknak. A fennmaradó készletből idegenek is kaphatnak 20 % áremeléssel. A vámoknál ellenőrizni fogják, hogy jogosulatlan kivitel megakadályoztassék és ily esetben a kinyomozott közvetitő a 20 %-ot ráfizetni lesz kénytelen, a várostól pedig a jövőben fát nem vásárolhat. A kihirdetendő időben előjegyzések történhetnek és ha a készlet tuljegyeztetnék, ugy a helyi viszonyoknak megfelelő arányban fogják a jegyzéseket leszállitani. Felesleg különben aligha marad, mert a közgyülés határozata szerint egy bizonyos mennyiség későbbi szükségletre és azok részére, kik most egyszerre nem vásárolhatnak raktárba helyezendő. A faárak a következők: a felső erdőben: bükhasáb 40, II oszt. 36 és dorong 28 K, a Klausen erdőben; tölgyhasáb 64, II. oszt. 60, dorong 56, gyertyánhasáb 64, dorong 60 kor.; az alsó erdőben: tölgyhasáb 68, II. oszt. 60, III. oszt. 52, dorong 52 kor., fenyőhasáb 60, nyirhasáb 60, nyirdorong 44 kor. Az árak az erdőben ölenkint (4 köbméter) értendők.

A zár alá vett zabvetömagot, melyről mult héten hirt adtunk, a polgármester a zárlat alul feloldotta és ebbeli határozatát közölte a Közélelmezési Orsz. Hivatallal is. Ennek indokául az szolgált, hogy a Kath. Népszövetség megfelelő névszerinti kimutatással igazolta, hogy mely igényre jogosult tagok számára szerezte be és őrzi azért, mert ez képezi az érte adott kölcsön fedezetét. Ez a határozat bennünket is igazol, akik mult heti hiradásunknál azt jegyeztük meg, hogy a feljelentés által előállott kellemetlen hercehurcát el lehetett volna kerülni, ha e mennyiségnek igazolt őrzése bejelentett lett volna. Igaz, hogy bejelentett is volt, de csak szóval, már pedig a rendeletek a névszerinti vásárlási engedélyezést és a vetésre való szükségnek fenállását követeli igazolásul.

A köszegi ev. nöegylet által március 4-én tartott estély alkalmával felülfizettek. Róth Jenőné 20. K. Freyler Lajos 18. K. Michaelis Izidor, Czeke Gusztáv 10—10 K. Ružek alezredes, Jambrits Lajos polgármester, Gömbös Ernő főjegyző 8—8 K. Chernel Istvánné, Terplán Kornel, Weöres őrnagy, Dr. Lauringer János, Arató István tanár, Küttel Dezső gyógyszerész. 6—6 K. Bárdos Remig, Özv. Dr. Thomas Lajosné, Freyler Kornélia, Weöres Aladárné, Püsky Gyuláné. 5—5 K. Pfannlné, Stiassny Gyula. 4—4 K. Schönner őrnagyné, Spanyik ezredesné, Gaal István plébános, Özv. Stettner Ottoné, Dr. Beyer Jánosné, Gosztonyi Margit, N. N. 3—3 K. Özv. Gerencsér őrnagyné, N. N. Dr. Kováts Istvánné, Horváth J.-né, Rákosi őrnagyné, Özv. Kubinek Antalné, Unger K.-né, ifj. Eitner Gusztávné, Bakos Ilona, Tihanyi tanár, Demján főhadnagy, Hammer Gyula, Miklós Berta, Özv. Beyer Jánosné, Stettner Henrietta, Hanely F., Mohr Mihályné, Nagy Gyula, Koczor Lajos, Takó Józsefné, N. N., N. N., N. N., N. N., N. N. 2—2 K. Takács Józsefné, Kraffka Boriska, Lindenmayer F.-né, Loibersbek K., Hammerschmidt Ilona, N. N., N. N. 1—1 K. Wierer Leopoldina 60 fillér. A nemes szivü adakozóknak hálás köszönetet mond az elnökség.

Egy belepo (sal) maradt a vasárnapi hangverseny alkalmával a felső leányiskolában. A jogos tulajdonos azt Freyler Emma tanitónő lakásán átveheti.

Elfogott tolvaj. Egy katona nagy merészséggel követett el lopást Baumgartner János Árpádtéri üzletében. Egy ötkilós doboz cukorkát vett magához és kiosont az ajtón, valószinüleg azon feltevésben, hogy mire az egyedül az üzletben levő tulajdonos neje észreveszi, addig ő eltünhet. De ez bátran utána ment és tolvajt kiáltott utána, minek folytán az utcán járó gyerekek üldözőbe vették és utközben találkozván a rendőrbiztossal, jó kézbe került. A doboz cukrot futás közben letette az uttestre. A rendőrbiztos átadta tüzérparancsnokságnak, a hatóság pedig megtette ellene a feljelentést az állomásparancsnokság utján.

Épületfa-lopasok nyomára jött a hatóság egy névtelen feljelentés alapján. A Szt. János hid épitésénél használt értékes épületfának igen tekintélyes részét, több szekérre valót loptak el az épitésnél alkalmazott munkások. Egy részüknél a rendőrbiztos már lefoglalta a házukban talált gerendákat, pallókat, deszkákat, ma pedig a vidékre száll ki, mert állitólag oda is igen sokat vittek. De hogy észre nem vették azok, akiknek felügyeletére bizva volt? —

Az Elektro-Bioskup mai műsora: 1. Az igazi férfi. (Társadalmi dráma 3 részben. Psilander Waldemár a főszerepben.) 2. A kisasszony és a papa. (Vigjáték 3 részben.)

Videki hirek.

Grof Erdödy Tamás ujabb kitüntetese. Gróf Erdődy Tamás csendőrfőhadnagy, aki eddig a különböző frontokon teljesitett szolgálatot, kitüntető beosztásban részesül. Mint értesülünk gróf Erdődy Tamást, eddigi minőségében a legfelsőbb parancsnoksághoz osztották be szolgálattételre.

Uj vasi birtokos. Wickenburg István gróf, fiumei kormányzó, a napokban megvette a jakabházai birtokot s igy Jakabháza uj urat kapott. Ez a birtok valamikor gróf Zichy Hermann szülei-é volt.

A szombathelyi püspökröl. Mikes János grófról a fővárosi lapok azt adták hirül, hogy a veszprémi püspökségre ő van kiszemelve, de kinevezése csak néhány hónap mulva várható.

Sopron varos kiköldötséget fogadta a kiraly csütörtökön. Arra kérte Őfelségét, hogy az épitendő uj laktanyát az ő nevéről elnevezhessék.

Az ügyvedi kamara elnöke Dr. László Kálmán lemondott. Minthogy megválasztásakor pártokra szakadtak az ügyvédek, lemondásával akarja az uj egyesitést lehetővé tenni.

100,000 koronat adományozott Sigray bárónő vasmegyei birtokos, a hadi özvegyek és árvák alapjának.

A szombathely — söptei ut kiépitésére a kormány 250,000 kor. államsegélyt utalt ki. Arra felé van a repülőtér. (Mikor katonai célt kell szolgálni, mindjárt van elég pénz.)

100 mazsa zsirt elrekvirált egy katonai parancsnokság a körmendi szalámigyártól. Mután a hatóság nem birt vele, maga az alispán szállt ki oda Zmertych Iván közélelmezési biztossal, de igy sem értek célt katonáékkal szemben, hanem abban egyeztek meg, hogy az elszállithatás felett az Orsz. Közélelmezési Hivatal döntsön.

Orosz fogsagba kerültek Kalmus István seregélyházi, Malovits József meszleni, Pápai Károly vágodi, Prascher Samu nemesesói, Sági István nemesesói, Sági István herényi származású honvédek.

Kutba ölte magat. Évek hosszu sora óta élt már Rohonc községben szegény soron Graner Anna 37 éves községi szegény, akit a falu irgalmassága tartott. A szegény asszony e hó elsején eltünt hazulról. Kedden reggel az egyik rohonci gazda vizett meritett a kutból. A vizbe merült vödör azonban megakadt a kut mélyén. A gazda letekintett s a viz fölött egy emberi ruházat szélét látta lebegni. Nyomban leszállottak a kutba, a melyből a község szegény asszonyának holttestét emelték ki.

Elitelt ardragito. A szombathelyi rendőrség 250 korona pénzbüntetésre itélte Hitra Albertné szül. Pinter Anna szövőgyárutcai mészárost, mert a szalonnát 14 koronáért, a hájat pedig 12 koronáért árusitotta. Az elitélt az itéletben megnyugodott.

Benegett a tüzben. Menesér községben mult héten tüz volt, mely Wallner János, továbbá Kirnbauer Károly házának összes melléképületeit elhamvasztotta. A tüznek emberáldozata is van. A tüzoltáshoz kivonult helyi és szomszéd községbeli tüzoltók hasztalan keresték a 66 éves Wallner Jánost és csak a tüz lokalizálása után találták meg összeégve a pinceajtó előtt. Egyik keze és egyik lába teljesen hiányzott. A tüz keletkezésének okát nyomozza a csendőrség.

Mulatozo hadiasszonyok. A szombathelyi rendőrség az egyik ujvilágutcai ház udvarán régóta ügyelte s rajtott, hogy ott hadiözvegyek találkahelyet rendeztek be, ahol helynélküli cselédlányokkal együtt zenés tivornyákat rendeztek több izben. Jancsó Mária 19 éves cselédleány is hálójukba kerül. — Miután szolgálati helyéről kilépett, és szállása nem volt az asszonyok Novák Istvánné ujvilág-utcai lakására hivták. A szállást el is fogadta, másnap reggel azonban meglepetéssel tapasztalta, hogy a ruhája nagy részét ellopták. A leány a rendőrségre ment panaszával, amely kinyomozta, hogy a leány ruháját a mulatozó hadiasszonyok lopták el. Az egyik daridozó hadiasszonynak 7 gyermeke van, akiknek nevelését teljesen elhanyagolta, s a hadisegélyt eldorbézolta. A rendőrség feljelentette a tolvajokat és előterjesztést tesz, hogy a gyermekeket másnak nevelésére bizzák. Az ilyen asszonyok meg is érdemlik, hogy a hadisegélyt tőlük megvonják.

A burgonya rekviralasert. A szombathelyi járás területén sok panasz hangzik fel amiatt, hogy a termeléssel nem foglalkozik, vagy is nagyrészt a hatósági ellátásra szorulók a hatósági lisztén kivül pénzükért sem tudnak kapni élelmiszereket, mert azok, akiknek volna fölöslegük, azt saját céljaikra tartják meg. Sinkovich Elek főszolgabiró, hogy segitsen az ellátatlanok sorsán, felterjesztést intézett az alispánhoz, amelyben azt ajánlja, hogy eszközölje ki a burgonya rekvirálást és az ilyenformán egybegyülő burgonyát adják el az itthoni ellátatlanoknak és a járás területén levő menekülteknek.

Heti krónika.

Őfelsege a király Budapesten volt csütörtökön a királynéval együtt. Minisztereket, küldöttségeket és főnrakat fogadott, a királyné pedig meglátogatta a kórházakat és szeretetadományokat osztogatott.

Magyar parlamenti körökben az hirlik, hogy az ellenzék vezérei erősen arra törekednek, hogy koncentrációs kabinet alakuljon, tehát a kormányzásban az ellenzék vezérei is részt vegyenek. A munkapárt nem helyesli; de Tisza miniszterelnök elvben hozzájárul egy ilyen kialakuláshoz.

Zeppelin grof meghalt. Zeppelin gróf a világhirü léghajó feltaláló a Charlottenburgi szanatoriumban tüdőgyulladás következtében meghalt.

A szappanjegyek eletbeleptetese. A Közélelmezési Hivatal elnökének, báró Kurthy Lajosnak elnöklésével szerdán értekezlet volt, amelyen elhatározták, hogy március 20.-tól fogva életbelépteik a szappanjegyrendszert. A szappanelosztás munkáját a „központi szappanelosztó iroda“ fogja végezni és ennek kell beszolgáltatni a szappangyártmányokat. A szappanelosztó hivatal osztja azután szét ugy a fővárosban, mint a megyékben a szappant és a vármegyék belátására bizza azt, hogy a szappangyártmányokat szappanjegyek alakjában bocsátják-e a fogyasztó közönség rendelkezésére, vagy pedig a cukorelosztáshoz hasonlóan, bizonyos fejkvótát állapitanak meg. Budapesten minden személy havonkint 400 gramm mosószappant kap.

Leánygimnazium és felsöleanyiskola Nyiregyhazan. Geduly Henrik evangelikus püspök a vezetése alatt álló tiszai ág. ev. egyházkerületben még a mult évben előterjesztette, hogy az egyházkerület területén, amelynek gimnáziumaiban ma már igen sok a magántanuló leány, szükség volna leánygimnáziumra. Az egyházkerület hozzájárult a püspök előterjesztéséhez, maga is szükségesnek és kivánatosnak mondván ki ilyen jellegü tanintézet létesitését és meg is bizta Geduly püspököt, hogy tegye meg a lépéseket a dolog előkészitése iránt.

Amerikaban a háboruellemes ellenzék megobstruálja az elnöknek adandó korlátlan felhatalmazás megszavazását. Az obstruáló csekély kisebbséget házszabály változással akarják elnémitani. Csakhogy ezt is megobstruálják, talán — magyar minta szerint.

Cipotalp az allami köztisztviseloknek. A kormány felhivta körrendeletben az államhivatalok vezetőit, hogy a tizedik s tizenegyedik fizetési osztályba sorozott tisztviselők és szolgák cipőtalpszükségletének kimutatását sürgősen terjesszék fel az illetékes minisztériumokba. A kormány tudatja, hogy a köztisztviselők részére csak minimális talpbőrkészlettel rendelkezik. A tizedik és és a tizenegyedik osztályba tartozók közül a családosok félkiló, a nőtlenek pedig negyedkiló talpbőrre tarthatnak igényt. A talpbőr kilója tizenhárom és tizenöt korona lesz.

Szigoru intezkedesek a dragasag ellen — Ausztriaban. Bécsből jelentik: A miniszterelnökségen szerdán tanácskozás volt. A kormány ujabb, az eddiginél szigorubb rendszabályokat készül kibocsátani az áremelések ellen.

A vasuti nyugdijasok foglalkoztatasa. A Nyugdijasok Országos Szövetségét arról értesitette a máv. igazgatósága, hogy a vasuti nyugdijasokat átmenetileg foglalkoztatja, a fiatalabbakat pedig esetleg réaktiválja is. Az erre vonatkozó folyamodásokat soron kivül intézik el.

Hogyan maradhat a kenyer frissen. A Természettudományi Közlöny egyik közleményéből olvassuk, hogy Fleurent francia tudós megtalálta a módját olyan kenyérsütésnek, amellyel a kenyér sokáig, esetleg hetekig is frissen eláll. A mód a következő: a kenyértészták készitése, dagasztása a rendes módon történik. Egy kilogrammnyi darabokat szakitva ki a megkelt tésztából, azt hasáb alakura kell sütni, ügyelve, hogy a héja ki ne repedjen. A kenyeret a kemencében a rendes időnél valamivel tovább kell benthagyni. A megsült kenyeret a kemencéből kivéve, azon forrón szorosan vástagabb papirosba csomagoljuk, még pedig kétszer, olymódon, hogy a két csomagolás hajtásai szembekerüljenek egymással. A beburkolt kenyeret zsineggel erősen átkötjük. A kenyér beburkolásához jó bármifele erősebb papiros, inkább azonban világosabb szinüt vegyünk. Mikor a kemence 120—130 fokra lehül, a papirossal beburkolt kenyeret még egyszer betesszük, 15—20 perc után azután végleg kivesszük. Mire a kenyér kihül, már szállitható is. Az ilyen módon készült kenyér egy hónap mulva is papirosburkából kicsomagolva még megőrizte, ha nem is a frisseségét, de a puhaságát.

Harom hustalan nap helyett kettö. Az ausztriai országos élelmezési hivatal pontos készletfelvételeiből kiderült, hogy rendkivül kevés Ausztriában a liszt s erre való tekintettel Höfer élelmezési miniszter rendeletet bocsátott ki, amely ugy intézkedik, hogy a liszthiány következtében ezentul hetenkint három hustalan nap helyett csak kettő lesz és minden egyes tartomány helytartósága dönti el, hogy melyik hustalan nap maradjon el. Alsó-Ausztriában és Bécsben ezentul csak kedd és péntek lesz hustalan nap.

A nagy adozok ujabb terhei Ausztriaban. Bécsből jelentik: A jövő héten több császári és miniszteri rendelet fog megjelenni, amelyek arra irányulnak, hogy a vagyonosabb adózókat a már meglévő adónemek terén erősebben igénybe vegyék. Lesz egy rendelet, amely az üzleti könyvek szigoru betekintéséről és más üzleti ellenőrzésekről fog intézkedni.

Japani gyarak Sziberiaban. Stockholmból táviratozzák: Gróf Motono japán miniszterelnök Tokióban a japán nagyiparosok lakomáján arról az óriási fejlődésről beszélt, amelyet Japán ipara a háboru óta elért. Felszólította a japán nagyiparosokat, hogy utánozzák a német és az angol példát és siessenek gyárakat alapitani Oroszországban, főleg Kelet-Sziberiában, amelynek viziutai a japán hajózás számára most nyitva vannak.

Az agyucso olettartama. A Természettudományi Közlöny legutóbbi számában Bodocs István igen érdekes tanulmányt közölt arról, hogy meddig él az ágyucső. Az ágyucső a legrövidebb élettartamu dolog a világon, mert míg egy angol 34 centiméteres ágyu készitése például 10—12 hónapig tart, élete tulajdonképpen 5—6 másodperc alatt elenyész. Az ágyucső élete ugyanis eddig tart, ahány lövést belőle leadni lehet. Egy nagy kaliberü ágyuból, ily nagy igénybevétel mellett legfeljebb 600 lövést lehet leadni. Egy-egy lövés időtartama körülbelül a másodperc egy század része. Tehát ha az ágyucső egyszerre éli le egész életét, azaz egyfolytában adják le belőle az összes lövéseket, nem élhet tovább öt-hat másodpercnél. A Somme melletti nagy harcoknál körülbelül 2000 nagykaliberü ágyu dolgozott. Ez ágyuknak élettartama e számitás szerint nem volt több összesen egy negyed óránál. A Krupp féle ágyuknál azt a megfigyelést tették, hogy tovább használhatók, mint azt az elméleti számitások szerint várni lehetett volna. Ez onnan van, mert az egyes lövések között az ágyu csövének ideje van kipihenni a rázkódtatásokat és azok káros hatását részben helyrehozza.

Hirek a háboruról.

Az Uz es a Csolanyos volgy között német osztagokkal megerősitett osztrák-magyar ezredek rohammal elfoglalták a Magyarós nevü erősen elsáncolt határmagaslatot. Az ellenség 4 tisztet, 600 főnyi legénységet és több géppuskát és aknavetőt hagyott kezünkön. Különös dicséret illeti meg a 10. honvédgyalogezredet. Gyimestől keletre szétromboltunk egy orosz erődházat.

Anglia nehez napjai. Carson, az admiralitás első lordja Londonban beszédet mondott, amelyben kijelentette, hogy aligha nyer Anglia azzal valamit, ha a tengeralattjáró harc veszedelmét sötétebben vagy kedvezőbben vázolják a valóságnál. A haditengerészetre nagy feladat megoldása vár. Tőle függ, hogy Anglia a tengerek fölött való uralmát megtarthatja-e. Oly ellenséget kell legyőzni, amely túlteszi magát az emberiesség törvényein. A behozatal további csökkenése várható, mely februárban felére szállott le. A kormány feladata hogy megtegye a megfelelő intézkedéseket. Az angol népnek ki kell tartani, bármit tesz vagy tervez is a német.

Felfegyverzik az amerikai személyszállito hajokat. Az elnök rendeletet adott ki a személyszállitó hajók felfegyverzésére. A kikötőben nagy előkészületek folynak, ágyuk és lőszer készenlétben vannak, hogy parancsra a fedélzetre vigyék. Hajózási körökben az a vélemény, hogy öt nap alatt felszerelik az I. osztályu hajókat. A felszerelésre és az ágyuk mellé tengerészeti tüzérséget rendeltek ki.

A monarchia jegyzeke Amerikahoz. Mikor január utolsó napján Németország kihirdette a szigoritott tengeralatti harcot, az Egyesült Államok gyorsan megszakította diplomáciai összeköttetését a németekkel, míg a magyar és osztrák monarchiával a diplomáciai viszonyt fentartotta. Február 18.-án aztán Wilson emlékeztető emléket intézett hozzánk s a szigoritott tengeralatti háboruval szemben álláspontunk tisztázását kivánta. A közös külügyminiszter március 5-én elküldte a kivánt felvilágositó jegyzéket, amelyben kifejti, hogy az emberiségről s a tengeri háboruban szükséges emberséges eljárásról egy a véleménye Wilsonnal. Sem eddig nem tértünk el ezektől az elvektől, sem ezután nem szándékozunk eltérni tőlük. Január 31-én általános figyelmeztetést kaptak a jószándéku hajók, hogy ne használják a tengerek hadi területeit, ne fegyverezzék fel magukat s ne akarjanak ellenségeinknek dugárut szállitani. A felfegyverzett kereskedelmi hajókat, a hadi anyagokat szállitó ál kereskedelmi hajókkal egyetemben jogosan támadhatják meg a vizalattjáró hajók előzetes figyelmeztetés nélkül. Minthogy az általános elveknek s az emberség magyarázatának szempontjából a jegyzék egy állásponton van Wilsonnal, remélják, hogy hatalmas amerikai köztársaság nem fog okot találni arra, hogy a monarchiával való jelenlegi viszonyán változtasson.

Olasz felelem a buvarhajok miatt. A Preparazione olasz katonai szaklap panaszkodik a nagy veszteségek miatt, amelyeket Olaszország a magyar és osztrák buvárhajóktól szenvedett. Követeli, hogy ezen kalózhajókat, amelyek körülveszik Olaszországot s oly eredményeket érnek el, amelyekről megemlékezni nem szabad, mindenáron elpusztitsák. Kiméletet gyakorolni őrültség.

A háborut ellenzők obstrukciója Amerikaban. A szenátus ülésen, amelyen a kisebbség megobstruálta Wilson felhatalmazási javaslatát, szenvedélyes jeleneteket játszottak le. Mikor Stone szenátor 5 órás beszédét befejezte, egymásután álltak fel párthivei. Hidsor szenátor hiába kisérelte meg a vita bezárását. Éjjel 1 órakor 70 szavazattal kérték a vita bezárását, de Owen szenátor folytatta beszédét. Ismételten öszszeütköztek a pártok s majdnem boxviadalra került a sor. Rettenetes izgalmat keltett Stone szenátor leleplezése az amerikai tengerészeti hatóságok terveiről, amely szerint a kereskedelmi hajók kis torpedoűzőket visznek magukkal a fedélzetükön; ezeket a veszélyes zónában vizre bocsájtják s a buvárhajók elpusztitására használják.

Az ántant nem mer szallitani a Földközi tengeren. Az angol, francia és olasz kormány elhatározta, hogy amennyire lehetséges, beszünteti a Földközi tengeren a Szaloniki felé való csapatszállitást, hanem az olasz és francia vasutakat veszi e célból igénybe. Igy a csapatoknak csak a Manche csatornán és az Otrantói szorosnál kell a tengeren átkelniök, e keskeny vizi utakat pedig hálókkal védik meg a buvárhajók ellen.

Nagy csapatszallitás az olasz frontra. Észak- és Dél-Olaszország között a vasuti forgalom az utóbbi napokban majdnem teljesen szünetelt; néhány vasuti vonal tehermentesitésére még a teheráruszállitást is megszüntették három napra. A forgalmi zavaroknak állitólag földcsuszamlás az oka, a valóságban azonban valószinüleg tekintélyes számu csapatokat küldtek a harctérre. A lapok ugyanis az utóbbi napokban számos tudósitást közöltek a kiképzett és frontra induló 1898 évfolyambeli legénység búcsuünnepségeiről.

Amerikai hajok indulasa az oceanra. Beseleni át jelentik Londonból: Hétfőn reggel megkezdték az amerikai hajók felfegyverzését. A napokban több oceanjáró gőzös fog elindulni és — mint Lodge szenátor kijelentette — ágyuval fog lőni a tengeralattjárókra.

Az Erdés Karpatokban a Tatárszorostól északnyugatra az ellenséget egy magaslatról elüztük. Wolhyniában előtéri csatározás és fokozott tüzharc folyt.

Elpusztitott olasz hajo. A Földközi tengeren, Szalonikibe irányitott utján a „Minas" olasz csapatszállitó gőzösön, a tengeralattjárók által kihalászott olasz katonák vallomása szerint 1 tábornok, 3 ezredes, 2 őrnagy és 1000 főnyi olasz katona volt 3 különböző ezredből, akik a hajóval együtt elpusztultak.

Meghivó.

A KŐSZEGI BETEGHÁZ-EGYESÜLET

f. évi március hó 18-án délelőtt 11 órakor a város tanácstermében tartja rendes évi

közgyülését,

melyre az egyesületi tagokat tisztelettel meghivja

az igazgatóság.

Tüzifa-eladás.

A lékai erdőgondnoksághoz tartozó Venegána vágásban ca. 4000 ürmtr. 1916. évi vágásu bükkhasáb tüzifa részben vagy egészben irásbeli ajánlat utján eladatik.

A vevő az átveendő faanyagért járó összeget átvételkor tartozik egészben lefizetni.

Az anyag Lékáról tekinthető meg, hol az eladási feltételek is megtudhatók.

Árajánlatok 1917. évi április 1-ig alant irt hivatalhoz küldendők.

Erdőgondnokság Léka (Vasm.)

Ház- és birtokeladások

ezen lap kiadóhivatalában nyilvántartatnak. Tulajdonosok közelebbi adataikat közöljék a kiadóhivatalban, Kőszeg, Várkör 39. sz.

Bérelnék vagy vennék

házat 2—3 szobával, konyha, kamra, istáló stb mellék helyiséggel, gyümölcsös, veteményes vagy földdel. — Közelebbit e lap kiadóhivatalában.

Házat

kerttel bérbe, esetleg megvételre keresek. — Cim a kiadóhivatalban.

Figyelem!

Veszek uj és viselt cipőket, csizmákat, férfi ruhákat a legnagasabb árért. Levelezőlap elegendő értesitésre és azonnal jövök. **Pavetits János,** Kossuth Lajos-utca 16 sz.

Jótállás **a biztos eredményért.**

Törvényesen védve

Reitter Oszkár

nagybecskereki ny. főkapitány-és fajbaromfi-tenyésztőnek nagyszerü találmánya

„PATKÁNIN"

patkányirtó-szer, (nem méreg) mely emberre és háziállatokra nem ártalmalmas és felülmul minden más irtószert **Egy doboz ára 3 K.** mely elegendő körülbelül 60 patkány kiirtásához. — Minden dobozban használati utasitás van mellékelve. Ismertető prospektust, melyben le van irva, hogy különféle nagyságu gazdaságban hány adag használandó, kérésre ingyen küld a PATKÁNIN gyár egyedüli elárusitója, a Torontál Agrárbank Részvénytársaság

Nagybecskereken.

Kerestetik megvételre

egy ház kerttel,

lehetőleg a főtérhez közel. Ajánlatok a kiadóhivatalhoz kéretnek.

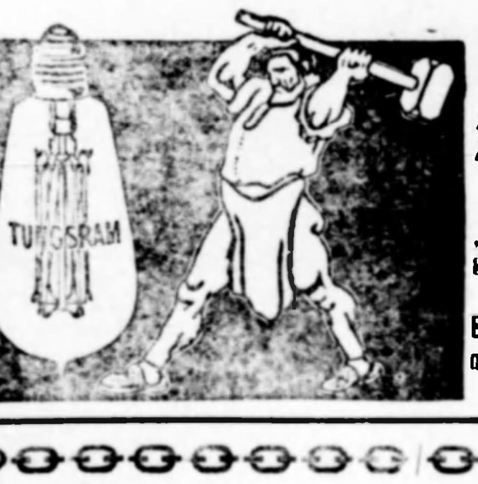

TUNGSRAM LÁMPA

gazdaságos, mert Ahosszu élettartalmu

A minőségért a gyár szavatol.

Kérje mindenütt a „Tungsram" védjeggyel ellátott lámpát

Gyártja az Egyesült Izzólámpa és Villamossági R.-T., Ujpest 4.

Hazai gyártmány!!

Szombathelyi Takarékpénztár Részvénytársaság

kőszegi fiókja,

Kőszeg, Király-ut 6. szám.

Strausz szálloda mellett.

Elfogad: beteteket jelenleg nettó $3\frac{1}{2}$%-os kamatozással betéti könyvecskére és folyószámlára. A kamatozás a betétet követő napon kezdődik, betét kifizetéseket felmondás nélkül eszközöl.

Leszámitol: 2—3 aláirásos üzleti és magánváltókat mindenkor a legelőnyösebben

Folyósit: rendes és törlesztéses jelzálogkölcsönöket földbirtokokra és városi házakra; magasabb kamatu kölcsönöket alacsonyabb kamatu kölcsönökké változtat (convertál).

Ertékpapirokat: napi árfolyamon vesz és elad tőzsdei megbizatásokat elfogad

Szelvényeket: költségmentesen bevált; szelvényiveket a szelvényutalvány (talon) alapján dijmentesen beszerez

Átutalásokat, lefizetéseket eszközöl a világ bármely piacán teljesen dijmentesen.

Értékpapirokra: állami- és magán papirokra előleget ad.

Sorsolás alá eső értékpapirokat árfolyamveszteség ellen biztosit

Ertékpapirokat és értékeket őrzésre és kezelésre átvesz.

Tekintettel, hogy hazánk legnagyobb pénzintézetével a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesülettel szoros összeköttetésben áll, mindenféle takarékpénztári és bankügyleti megbizást a legelőnyösebben bir lebonyolitani.

Mint az Első Magyar Általános biztositó társaság ügynöksége mindenféle biztositást elfogad és felvilágositással készséggel szolgál.

Központ: **Szombathelyi (régi) Takarékpénztár**

Szombathely. Alakult: 1837-ben.

Alaptőke 1,600.000 kor. Tartalékok: 400.000 kor. Takarékbetétek 15 millió koronán felül. Saját tőkéi 2,250.000 korona.

Nyomatott Rónai Frigyes nyomdájában Kőszegen.